

ආරවිකට්ටුව ප්‍රාදේශීය සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ආරවිකට්ටුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආරවිකට්ටුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානාත්මකයන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මග හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ආරවිච්ඡිකටුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේ දී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ස්ථාවර තැන්පත් පොළී ආදායම රු.7,943,167ක් විය යුතු වුවත් එය රු.11,906,368ක් ලෙස රු.3,963,200ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ දී නිවැරදිව ගිණුම්ගත කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරවිච්ඡිකටුව හා අගුණවිල පුස්තකාල සංවර්ධනය සහ වෛරන්කටුව මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබිය යුතු රු.2,900,000 ක් ණයගැති හා ණයහිමි ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන ලැබීම් හා ප්‍රාග්ධන වැය ලෙස ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබිය යුතු රු.2,900,000ක් ඉදිරි වර්ෂයේදී ප්‍රාග්ධන ලැබීම් ලෙස ජර්නල් සටහන් මගින් නිවැරදි කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.

1.6.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
විවිධ ණය ගැතියෝ රු. 373,007 ක් හා දේපළ ණය පොලිය රු. 447,331 ක් සනාථ කර ගැනීම සඳහා ණයගැති විස්තරය හා ශේෂ සනාථ කිරීම් සහ පොලී උපලේඛන ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.	ඒ පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් තොරතුරු අප සභාව සතුව නොමැති බැවින් ඒ ශේෂය අයකරගැනීම සඳහා පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉල්ලුම්කර ඇත.	ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කිරීමට අදාළ ලිඛිත සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය මු.රෙ.571(2)	වසර 2 ඉක්මවූ රු.1,448,340ක් වූ තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙම වර්ෂයට අදාළ තැන්පතු නිදහස් කිරීමට කටයුතු කරන අතර, එසේ නිදහස් කිරීමට නොහැකි තැන්පතු සභාවේ ආදායමට බැරකිරීමට කටයුතු කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ කාර්ය පටිපාටි සංග්‍රහය 06 පරිච්ඡේදය	නිශ්චල දේපල ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා සභාව සතු දේපල මැනීම කර මායිම් තහවුරු කර ගැනීම, ආරක්ෂක වැට්ටල් යෙදීම, නිශ්චල දේපල සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂිකව සමීක්ෂණය හා සෝදිසි පරීක්ෂා කිරීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු වුවත් එසේ සිදුකර නොතිබුණි.	නිශ්චල දේපල ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා වැට්ටල් ඉදිකර ඒ සඳහා කටයුතු කිරීමට පියවර ගන්නා බව.	සභා දේපල ආරක්ෂා කර ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ඇ) 2019 ජනවාරි 10 දිනැති අංක ව.ප.පා.දෙ/01/11/4/01 දරන පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ (වයඹ) චක්‍රලේඛයේ 06 වගන්තිය	සභාව සතු කඩකාමර 05ක් ලිඛිත ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමකින් තොරව බදු දී තිබුණු අතර, කඩකාමර 03ක් සඳහා අත්සන් කර තිබුණු ගිවිසුම්වල ගිවිසුමේ පාර්ශවකරුවන්ගේ නම පොදු මුද්‍රා, අත්සන් යනා දී තොරතුරු නොමැතිව ගිවිසුම් ගත වී තිබුණි.	අදාළ කඩකාමර සඳහා නැවත ගිවිසුම් ගතවීමට කටයුතු කරන බව.	චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව ගිවිසුම් අත්සන් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.43,734,653ක් වූ අතර, ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.30,000,888 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024 වර්ෂය				2023 වර්ෂය			
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000
i. වරිපනම් හා බදු	7,891	8,338	11,264	13,559	7,752	8,080	4,297	14,081
ii. කුලී	7,997	8,470	8,500	1,910	7,003	9,834	9,363	2,014
iii. බලපත්‍ර ගාස්තු	2,201	5,191	8,027	-	1,022	3,664	530	3,363
iv. වෙනත් ආදායම්	3,395	14,361	14,361	-	1,043	13,990	15,899	-
එකතුව	21,484	36,360	42,152	15,469	16,820	35,568	30,089	19,458

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණයන් පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) වරිපනම් හා බදු

- 2025 මාර්තු 31 දිනට වරිපනම් බදු හිඟය රු.12,415,509ක් වූ අතර, එම හිඟයෙන් වර්ෂ 03 ඉක්ම වූ රු.5,484,322ක හිඟ ශේෂයක්ද වර්ෂ 01 න් 03 න් අතර රු.5,835,686ක හිඟ ශේෂයක්ද විය.

- ii. සභාව විසින් වර්ෂ 5කට වරක් වරිපනම් බදු ප්‍රතිශෝධනයක් සිදු කළ යුතු වුවත් 2017 වර්ෂයේ වරිපනම් තක්සේරුව මත 2025 වර්ෂය දක්වාම වරිපනම් බදු අයකර තිබුණි.
- නව වරිපනම් තක්සේරුවට අදාළ තක්සේරු ලේඛන 2025 වර්ෂයේ අප්‍රියෙල් මස තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අප ආයතනයට ලබාදුන් අතර 2026 වර්ෂයේ සිට නව තක්සේරුවට අනුව ආදායම් රැස්කිරීමට කටයුතු කරන බව.
- කාලීනව වරිපනම් තක්සේරු සිදුකොට වරිපනම් අය කළ යුතුය.
- iii. 2025 මාර්තු 31 දිනට ඉඩම් හිමියන්ගෙන් අයවිය යුතු හිඟ අක්කර බදු මුදල රු.368,036ක් වූ අතර එම හිඟයෙන් රු.329,185ක් අවුරුදු 05කට වැඩි කාලයක සිට පැවත එන හිඟ ශේෂයක් වී තිබුණි.
- අක්කර බදු හිමියන් ලිපි මගින් දැනුවත් කර හිඟය අයකර ගැනීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව.
- හිඟ අක්කර බදු කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- iv. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ජල බදු හිඟ ශේෂය රු.678,598ක් වූ අතර, එම හිඟයෙන් රු.545,858ක් අවුරුදු 01ත් 05ත් දක්වා කාලයක සිට අයවිය යුතුව තිබුණු ශේෂ විය.
- සේවක හිඟය මේ සඳහා ප්‍රධාන හේතුව වන අතර විගණනයෙන් පෙන්වා දුන් පරිදි අයවිය යුතුව තිබුණු හිඟ ජල ශේෂය ඉදිරියේදී අයකිරීමට කටයුතු කරන බව.
- හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (ආ) කුලී
2025 මාර්තු 31 දිනට හිඟ කුලී රු.1,909,629 ක් වූ අතර, එම හිඟයෙන් වර්ෂ 01ට වැඩි වර්ෂ 05ට අඩු රු.537,075 ක හිඟ ශේෂයක්ද වර්ෂ 05ට වැඩි රු.1,337,805ක හිඟ ශේෂයක්ද පැවතුණි.
- හිඟ මුදල් අය කරගැනීමට අදාළ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ඉදිරියේදී ගන්නා බව.
- හිඟ කඩ කුලී කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍යය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංගාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළ යුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටුකිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

- (අ) 2023 වර්ෂයේ සභාව සතු ඉඩම්වල ප්‍රසිද්ධ කිරීම් සඳහා රු.97,500ක් වැය කර නාම පුවරු 15ක් මිලදී ගෙන තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් එම නාම පුවරු ඉඩම්වල සවිකර නොතිබුණි.
- විගණනයෙන් පෙන්වා දුන් පරිදි ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව.
- සභා ඉඩම්වල අයිතිය තහවුරු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) 2025 අප්‍රේල් 30 දිනට ගෙවිය යුතු ගිණුම් ශේෂවල වටිනාකම රු.5,816,365ක් වූ අතර ඉන් අවුරුදු 3කට වැඩි රු.2,130,383ක ශේෂයක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ගෙවිය යුතු ශේෂ ඉදිරියේදී ගෙවා අවසන් කරන බව සහ වැඩියෙන් ණයහිමිකරන ලද මුදල්, සහකාර පළාත් පාලන කොමසාරිස් මගින් වයඹ පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ උපදෙස් ලබාගනිමින් ණයහිමි ලේඛනයෙන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ගෙවිය යුතු ශේෂවල පැවැත්ම තහවුරු කරගෙන නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
--	---	---

3.2 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාව විසින් පාලනය කරන ඉඩම්, සුසානභූමි හා ක්‍රීඩාපිටි 31ක් පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	සභාව සතු ඉඩම් පවරා දීම සම්බන්ධව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත දැනුවත් කර ඇත. නැවත ඉල්ලුම් කිරීමට ඉදිරියේ දී කටයුතු කරන බව.	පවරා නොගත් දේපල පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 1999 සහ 2001 වර්ෂවලදී ඉඩම් කට්ටිකර අලෙවි කිරීමේදී පොදු පහසුකම් සැපයීම සඳහා සභාවට වෙන්කර දී තිබුණු අක්කර 01යි රුඩ් 03 යි පර්චස් 11ක ඉඩම් කොටස් 02ක අයිතිය පවරාගෙන නොතිබුණි.	සභාව සතු ඉඩම් පවරා දීම සම්බන්ධව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත දැනුවත් කර ඇත. නැවත ඉල්ලුම් කිරීමට ඉදිරියේ දී කටයුතු කරන බව.	ඉඩම්වල අයිතිය පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සභාවේ තෘතීයික තනතුර සහ ද්විතීයික ශ්‍රේණියේ තනතුරු 12ක සහ ප්‍රාථමික ශ්‍රේණියේ තනතුරු 14ක පුරප්පාඩු පැවති අතර ද්විතීයික ශ්‍රේණියේ තනතුරුවල අතිරික්තතා 03ක් පැවතුණි.	පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා කිහිපවරක් ඉල්ලුම් කළ නමුත් මේ වන තෙක් එම පුරප්පාඩු සඳහා නිලධාරීන් අනුයුක්ත කර නොමැත. අතිරික්ත ලෙස තනතුරු 03ක් ඇතත් කළමනාකරණ සේවා නිලධාරීන්ගේ පුරප්පාඩුව නිසා අතිරික්ත සංවර්ධන නිලධාරයන් 03 යොදවා ඇති බව.	සේවක පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සේවය හැර ගිය සහ ස්ථානමාරුවී ගිය සේවකයින් 03නෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.151,916ක ණය ශේෂයක් අයකරගෙන නොතිබුණි.	සේවක ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට හෝ අත්හැර දැමීමට කටයුතු කරන බව.	අයවිය යුතු සේවක ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභා බල ප්‍රදේශයේ ජනතාවට සේවය සැපයීමේ අරමුණින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයවැය ඇස්තමේන්තු මගින් වැය විෂයයන් 27ක සලසා තිබුණු රු.6,269,500ක සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදනයම අදාළ කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා භාවිතා කර නොතිබුණි.	අදාළ වැඩසටහන් ඉදිරි වර්ෂයේ දී සිදු කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ඇස්තමේන්තුගත වැඩ නියමිත කාල සීමාව තුළ ඉටු කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4.2 පාරිසරික ගැටලු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා සභාව සතුව සහ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණ මධ්‍යස්ථානයක් නොමැති අතර මාසිකව රැස් කරන ටොන් 75ක පමණ දිරන කසල පෞද්ගලික ඉඩම් කිහිපයක් වෙත බැහැර කරන අතර නොදිරන කසල බ්‍රේල් කර අලෙවි කරන බව නිරීක්ෂණය විය.	කසල වෙන්කර රැස්කරන හෙයින් දිරන කසල ඉඩම්හිමියන්ගේ ඉල්ලීම් මත එම ඉඩම්වල බැහැරකරනු ලබන අතර , නොදිරන කසල බ්‍රේල් කර අලෙවිකිරීම් සිදුකරනු ලබන බව.	සහ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණය විධිමත්ව සිදු කළ යුතුය.

4.3 තිරසර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
තිරසර සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය 2030 ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 10ක් සඳහා ඉලක්කයන් 12ක් හඳුනා ගෙන තිබුණි. එම අරමුණු හා ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීම සඳහා වැඩසටහන් 35ක් සැලසුම්කර තිබුණු අතර එම වැඩසටහන්වලින් වැඩසටහන් 14ක් වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.	ඇතැම් වැඩසටහන් සඳහා ගරු ආණ්ඩුකාරතුමාගේ අනුමැතිය නොලැබූ අතර ඇතැම් වැඩසටහන් සඳහා අනුමැතිය ලැබුණ ද, කාලපරාසයන් ප්‍රමාණවත් නොවූ හෙයින් එම වැඩසටහන් ණයහිමි කර 2025 වර්ෂයේ ඉටු කිරීමට සැලසුම් කළ බව.	තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ලඟා කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.